

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évesre 6 pengő, félévre 3 pengő
Egyes szám ára 15 fillér
Külföldre egész évre 10 pengő

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS.

Főmunkatárs: DR. SZÁSZ FERENC.

Lapfajladonos: MINERVA R.T.

Megjelenik minden szombaton,
Szerkesztőség és kiadóhatal:
Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám.

A magyar unitáriusok új püspöke

Rövid időközökben szokatlannak mondható gyors váltásnak volt kitéve a magyar unitárius egyház püspökeinek személye. Dr. Boros György lemondása után az utódlóként megválasztott dr. Varga Béla is lemondott és püspöki állásának terheit felcserélte az egyetemi tanásként tudomás bűvarkodásának nem kevésbé komoly munkájával.

Északban kerültünk ki a zseves kisebbségi sors köztársaság, s a magyar unitárius egyház, melyet Trianon térszakított, újból egy testté adhatott. A visszacsatolás, a felszabálulás meghozta a magyarországi összes unitáriusok lelki és intézményes egyesülését, a lehetővé tette, hogy miként századokon át, most is az Erdélyben megválasztott unitárius püspök legyen a magyar unitárius egyház feje s egyben a világ egyetlen unitárius püspöke.

Előszörban tehát azért van jelentősége a június 22-én, Péter és Pál apostolok ünnepe Marosvásárhelyen megtörtént unitárius egyházi zsinatnak, mely új püspököt választott József Miklós, budapesti volt püspöki vikárius emelvényben. Mindenekelőtt tehát magyar testvéri szeretettel köszöntjük az új unitárius püspököt, akiben Erdély unitárius magyarjaival és az egész magyar unitárius egyház fejét látjuk.

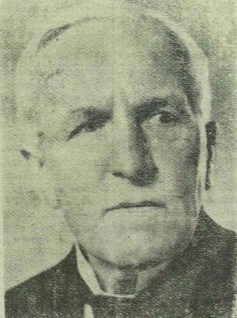
Az új püspök már nem fiatal ember. Egy munkássággal gazdag tapasztalatainak birtokában bizonyára azzal tudattal vállalta a felelős méltóságot, hogy a 22 éves szakítással meghozott folytonosságot az átmenetek átkentésénél nélkül kell helyreállítania a magyar unitárius egyházban. Ebből a szempontból nem újak előtte a feladatok. A lelki és szellemi kapcsolatok nem szakadtak meg végkép az összeomlással. A budapesti püspöki vikárius Erdély unitáriusait lelket vitte és hozta magában az erdélyi elnyomatás ideje alatt is. Ebergyelemmel kísérte az erdélyi hitorszorosok küzdelmeit, bírtuk, nyelvük, magyarságuk, egész életük fenntar-

tásáért viselni kényszerültek. Az anyaországban maradt unitáriuság sem volt közömbös az ittmaradtak sorsára. A viszonylag csekélyebb létszám tudata csak erősítette az együttartozás érzését, aminthogy fényes a magyar unitárius egyházban szinte hagyományzerűen fejlődött ki a közösségi tudat összetartó ereje.

És ha valamikor, ma csakugyan szükség van az erők, a lelkek egységére az egyházban, a társadalomban egyaránt. Az egyházat és társadalmat szétzilleszteni készülő pokoli erőkkel e napokban vívni egy világ bámulata mellett emberfeletti küzdelmet a nagy német és a kis magyar nemzettel. Egy társadalom élete nagymértékben igazodik és bontul az egyház vagy egyházzal szemben. Amilyen képet az egyház mutat, többé kevésbé olyan a társadalom képe is. Ennek az azonosságának próbája volt a 22 éves kisebbségi sors, melyben az erdélyi magyar egyházak derek kiállása, példás testvéri összetartása mentette meg a szétbomlástól Erdély magyarságát és tartotta meg magyarnak a régvárt egyesülést.

Jól esik ezeket a megállapításokat megismételni most, amikor új püspököt emelt maga fölé a magyar unitárius egyház. A magyar egyházak és a magyar társadalom között, együttes munkájára továbbra is szükség van, mert mindig voltak és a jövőben is lesznek bomlasztó titkos eszmék és elemek, melyek a közösségnek egyház és társadalom közt esküdt ellenségei. A közeledő béke ideje nem tévelygésre, hanem tevékeny és eber munkára biztat, s e tekintetben a kezdeményezés és a példamutatás lelke ezúttal is az egyházaké marad.

Nem lehet és nincs is semmi kétségünk arra nézve, hogy az új unitárius püspök az erdélyi magyar egyház élet lelkes és hőseges vezetője lesz a többi egyházaké mellett. Segítse őt Isten ebben a munkában!

MAGYAR ÉLETÜNK KÉRDÉSEI

A kenderesi szózat

Kenderesen, a Kormányzó Úr birtokának községében a hősök emlékművét avatták fel június 29-én. Az ezzel kapcsolatosan rendezett bensőséges ünnepen Kormányzó urunk beszédet mondott. Ezt a beszédet a benne foglalt megszívlelendő magyar igazságok miatt érdemesnek látjuk teljes egészében közölni.

„Soká tartott, míg ezt az emlékművet felállíthattuk, mert hogy a nehéz időkben senki terhére ne legyünk, saját erőnkkel akartuk a szükséges összeget előteremteni. Amellett azonban itt a világ országaitánál méltó emléket kívántunk létesíteni szeretett elcsétt hőseinknek. Most végre van egy megszentelt helyünk, ahová nemcsak a hősi halált halt vitézek hozzátartozói záródokkolhatnak el, de ahol összegyűlhet bizonyos alkalmakkor az egész község is, hogy az önfeláldozásig menő hazafiasság s a hősiesség emlékszlopa előtt ünnepeljen. A hősök szobra a legszentebb érzelmek kiapadhatatlan forrása. Ebből meríthet buzdítást minden nemzedék a haza érdekében végzett munkájához. Ez hirdesse, hogy fajunk méltán díszelkedhet azul, hogy ma is egyik legsebbe késsége: a harcokosság. Tartsuk is ezt ében kiváltképen a fiatalokban, mert a díszes katonai mult adott mindig erőt nemzetünknek az önzetlen kötelességteljesítéshez is. Bizéken állapíthatom meg, hogy amióta csak visszemlékszem, Kenderes hazafiasságában és áldozatkészségében mindig jó példát adott. A község ősi lakosságából felforgató törekvéseknek itt nagyon ritkán ült fel valaki.

— A mult nehéz küzdelmei után újból felragyog a jövő biztató fényugara. A Trianonon halálra ütött Magyarország helyén most az előretörő, erős, egészséges Magyarország áll. Ebben az országban az út a boldoguláshoz, a meggazdagodáshoz, a legelőkelőbb pozíciók betöltéséhez mindenki előtt nyitva áll. A vagyonszerzéshez azonban mindenek előtt szorgalom és takarékoság, azután pedig akár mezőgazdasági, akár kereskedelmi téren gyakorlati és elméleti hozzáértés kell. Az ország sorsát intező fontos állami tisztségek elnyerésénél sokféle követelménynek kell megfelelni. A rátermettségnek azonban nem az önértékelés, hanem a közvélemény s a megítélésre hivatott tényezők elbírálása a mérvadó. Okuljunk a történelem és napjaink példáin. Voltak irgylt és hatalmas államok, amelyek a bukás szélére kerültek, mert egyéni érvényesülésre törekvő

vezetők előtt nem a munka, a fegyelem és az össztartás célja lebegett, hanem egyre több munkát és kevesebb munkát követeltek. Tőlünk débre maroknyi bulkes ember egy-két héten belül sirtó lett hazájának.

— Nálunk az életszínvonal ma még aránytalanul alacsony, ezen azonban lehet és kell segíteni, de csak minél több munkával, szorgalommal és takarékosággal. Munkaadalmak' lesznek bőven. Ezeket kell tudni használni és arra törekedni, hogy hasznos befektethető feleslegekre tegyünk szert. Ma is nagy az egyenlenség az ipari és gazdasági munkások bére között. Ez annyiban érthető, mert a gyári munkásokat foglalkozásuk a várososhoz költő városban pedig a megélhetési viszonyok drágább ügyszólván minden lépés pénzbe kerül. Ugy mintha gyári munkások bérét, a napszámot is csak addig lehet emelni, amíg a munka bére nem haladja meg munkával előállított ipareikk vagy termelvény értékét. Ha egy hold föld megművelése többbe kerül mint amit az hoz, vagy teremni tud, ki alkalmazható akkor még munkásokat?

— Nálunk a közelet tiszta. Ismerünk olyan szegőt, ahol közeletlették, hogy melyik miniszter házműllóval nem tudott elszámolni. A tiszta, molesztalan élet szeretetéből fakad fajunk becsületessége, amely éppen úgy tulajdonsága a fölímvesnek, ma akár a legmagasabb állami alkalmazottnak. A magyar nép — meggyőződésem szerint — feltehető verseny minden tekintetben a világ bármely nével. Sok jó tulajdonsága mellett van azonban e rossz tulajdonsága is, hogy nem tudja ellenségét ügyülni, mint bármely csekély okból saját sajátját. Ennek meg kell változni, mert a könnyelmű gyűlöködést megengedhetjük magunknak a jobb napokban de nem a mostani nehéz időkben. Vallásunk muregyike a szeretetet hirdeti, kövessük hát tanításuk.

— Most, amikor az egész európai civilizáció fenyegető erők napjai már meg vannak számlálva és amikor Európa nagy horderejű átalakulás elő áll, a belső békét ne veszélyeztessék senki Szűny meg az egyenlenség és lépjen helyébe az össztartás és testvéri szeretet! Neveljük ifjúságunkat továbbra is hazafias és keresztény szellemben, hogy mielőbb tudatára ébredjen nemzeti hivatásának. Ezeket tartottam szükségesnek elmondani, mielőtt jö adok arra, hogy falum hő fiainak emlékére lehesen a lepel.

DEÁK FERENC
a haza bölcse mondja:

„Mindent a maga idejében kell tenni s a gyümölcsöt leszakítani csak érett korban kell s míg hátralépi egy lépést sem szabad, az előrelépés csak akkor engedhető meg, ha tudjuk, hogy a körülmények által vissza nem lökölünk. Ha nem alkalmas időben tesszük csak egy lépést is előre, érden gyümölcsöt fogunk leszakítani, mely sem tet, sem élvezetet nem ad.“

A szorjef-orsz repülői palák téma-
ra nemcsak telente emberéletet kö-
völt el, de jelentős anyagi
kárt is okozott.

Nemcsak a hazai postahatal épü-
letek egy részét rombolta szét, ha-
m a síngyűjtőket is károsította, melyek
szobáiban vészelt a vértalan bombázás-
okozta nyomait. És a lép, mely egy
száz évvel ezelőtt megromlott hazai épület
maradványait mutatja, alkalmas arra a rom-
lások elhárítására. A magyar repü-
lő csapatok a közönséget arról, hogy
ezeket katonai előpostákat nagy erő-
vel rombolták szét.

Mit jelent a vér védelme?

Abban a tudatban, hogy a nemzet és nép fennmaradá-
sának előfeltétele a vér tisztaságának biztosítása és meg-
tartása, a német birodalmi gyűlés 1933 szeptember 15-én
törvényt hozta meg a német vér és a német nép becsüle-
tének védelméről szóló törvényről. A törvény legfontosabb
pontjai a következők:

Tilos a házasságkötés zsidók és német, vagy rokonszá-
llampolgárok között. A törvény ellenére mégis megkötötte
házaságok érvénytelenek tekintendők, 1922-ig azok is, ha
törvény kijáratásával különösen közönséges meg azokat.

Tilos a házasságok kívüli viszony zsidók és német
vagy rokonszállampolgárok között.

Zsidók nem alkalmazhatók háziasztásokban német,
vagy rokonszállampolgárral bíró 45 éven
alatti nőket.

A törvény feyházal szítja azokat, akik a házassá-
gok védelmére vonatkozó tilalmat be nem tartják, s ugyancsak
feyházal büntetik azt a zsidó férfit, aki fajgyalázást kö-
vet el német nővel, de büntetik a zsidó nővel kapcsolatos
emlékező német férfit is.

A német vér és becsület védelméről szóló törvény vég-
rehajtási útmutatás részletesen meghatározza, hogy kit kell
németnek tekinteni, és milyen fokú zsidó vérbeütéssel ren-
delkező egyének házasságkötését engedély meg nem szabad
adni.

A végrehajtási útmutatás szerint teljes, tehát 100 százalé-
kos zsidónak kell minősíteni azt, akinek mind szülői, mind
anyja négy nagyszülője fajtiszta zsidó.

Zsidónak számít azonban az is, aki már nem tisztá-
s zsidó, hanem nagyszülői között egy nemzsidó is akad,
akinek tehát a nemzsidó vérbeütés aránya 25 százalék,
vagyis a zsidó vér 75 százalékban van jelen.

Ugyanezzel elsőfokú keveréknek tekinti a törvény azt,
aki egy zsidó és egy nemzsidó, pontosabban német vérű
egyen házasságából származott. A magyar szabályzat az
ilyen egyéneket általában félvérzsidó megjelöléssel szokta
illetni.

Másodfokú keverék az, akinek nagyszülői között csak
egy a zsidó, vagyis akinek a zsidó vérbeütés 25 százalékos.
Az ilyen egyént leghelyesebben negyedvér zsidónak lehet
nevezni.

A törvény pontosan szabályozta, hogy a 100 százalé-
kos zsidó, a szintén zsidónak számító 75 százalékos zsidó,

az elsőfokú keverék, (félvér zsidó) és a másodfokú keverék
(negyedvér zsidó) kivétel nélkül házasságra, s kivétel nem.

A 75 százalékos zsidó vért zsidónak minősülő egyé-
nek házasságkötésére nézve ugyanazok a szabályok irány-
adóak, mint a fajtiszta zsidókra. A 75 százalékos zsidó há-
zasságából született gyermekek szintén kivétel nélkül zsidó-
nak minősülnek.

Az elsőfokú keveréknek minősített egyének, vagyis a
félvér zsidók, akadály nélkül házasságot köthetnek félvér
zsidókkal, 75 százalékos zsidókkal és fajtiszta zsidókkal is.
Ha a félvérzsidó két félvérzsidóval házasságot, a gyermek
elsőfokú keveréknek, vagyis félvérnek számít, míg a 75
százalékos és 100 százalékos zsidókkal kötött házasságok
született gyermekek zsidónak tekintendők. A félvér zsidók
csak külön engedély alapján köthetnek házasságot német,
vagy más rokonszállampolgárral, úgyisint másodfokú ke-
verékkel, vagyis negyedvér zsidókkal is.

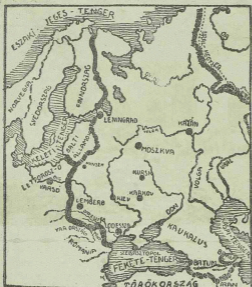
A másodfokú keverék, vagyis negyedvér zsidók háza-
sságot köthetnek német vértű egyénekkel, mint ahogy a ne-
gyedvér zsidóknál már a nemzsidó vér a túlsúlyos és mind-
össze a lakosság öt tizedrészétől van szó. Az ilyen háza-
sságokból született gyermekek, akinek a zsidó vérbeütés aránya
természetesen még kisebb, már németnek számít.

A végrehajtási útmutatás német vértűnek minősít min-
denkit, akinek mindkét szülője és négy nagyszülője is német
vértű volt. Külön engedélyhez kötötték ellenben a német vértű-
űnek és az elsőfokú keverék és a félvér zsidó házasságkö-
tőit, míg a német vértűek és a tisztá lány, vagy 75 százalékos
zsidó házasságkötésén teljesen eltiltották.

A német vér védelméről szóló törvény azt a célt szel-
te, hogy megakadályozza a további zsidó-nemzsidó vér-
keveredést. További célja lehetőséget nyújt a mindössze 25
százalékos zsidó vérbeütéssel rendelkező egyének, vagyis a
negyedvér zsidók beolvadását művelni, a németi vérbe-
ütést, hogy lehetővé teszi számukra a házasságkötést a
német vértűekkel.

A német törvényhozás tehát a fogalmak pontos kö-
rülhatárolásával és a házasságkötés lehetőségének szabatos
meghatározásával gondoskodott arról, hogy a német és a
zsidó elem a jövőben vérszerűleg is minél tökéletesebben el-
különítessék.

A „Magyar Nép” külpolitikai szemléje

Célpont: Moszkva és Leningrád. Az egyszerű polgári képzetet messze felülmúló haditerv, mely a hatalmas német erőket a szovjet elleni küzdelemben vezet, most kezd teljes nagyságában kibontakozni. Németország nem esik abba a hibába, amibe annak idején a világverő Napoleon belesett. Azóta több mint 130 esztendő telt el, s a haditudomány is óriási mértékben fejlődött. A német haderő két kézzel egyszerre akarja torkon fogni a bolsevista Oroszországot: egyik kezével Moezkván, a másik kezével Leningrádon keresztül, melyet a cári Oroszország idején tudvalevőleg Szentpétervárnak neveztek. A 2400 kilométeres háborús arcvonalon tehát a két legfontosabb pont az, amelyen át a német haderő Finnország felől Leningrád, Galicia felől pedig Moszkva felé indul. A legutóbbi hadijelentések szerint a német haderő Leningrádtól 800, Moszkvától pedig 500 kilométerre van már. Mindkét főváros felé hitűnő egyenes út vezet és a német páncélosok megmutatták, hogy hegyi terepen is tudnak előrohanni, hát még a síkságon. A szovjet haderőt, mely mögött még óriási ember- és anyagtartalék áll, nem becsüli le a német haderő sem. Azonban túlzás nélkül meg lehet állapítani, hogy a német hadvezetés tökéletes fölényét és hadifelhétkészültségét nem lehet sem anyag-, sem embertartalékkal pótolni. Ebből magyarázhatók a szovjetcsapatoknak a német jelentéseknél többször is említett „hallatlanul véres” veszteségei, amikről ma még alig alkotgatunk fogalmat. Nem lehetetlen, hogy mire ezek a sorok és ez a térkép megjelennek, akkor már Moszkva és Leningrád is német ostrom alatt lesznek. S ezután? Ezután

már csak a vég következhetik. A teljes összeomlás az Európát 24 év óta veszélyeztető bolsevizmus felszámolása.

A francia felismerés. A világpolitika naponta változó érdekességei közt is számottevő az a hír, hogy Franciaország megszakította a diplomáciai viszonyt a Szovjettel. Ennek a lépésnek a jelentőségét nem az általános katonai helyzet szempontjából kell néznünk, ami talán magyarázható, hogy a legyőzött Franciaország a diadalmas Németország katonai nyomása miatt kénytelen frontot változtatni a Szovjettel szemben. Nem. Ennek a lépésnek a jelentőségét azért kell fontosnak tartanunk, mert ez belső lelki, szellemi ügygyőzölván világnézeti fordulás a bolsevizmustól, úgyszint, mint korszakleltéte ügyis, mint államéleti formától. Franciaországban egy katonai és nemzeti összeomlás romjain kellel eljutnia annak felismeréséhez, hogy az ő helyetörténelmi hivatása nem az erőszakos angol világuralom, hanem Európa vezető népei között van. Ennek a hivatásnak csak úgy tudja betölteni, hogy előbb kell számolnia érzelmileg is, politikailag is a világfélemlítő angol-amerikai-orosz szövetséggel, melynek leveréség magá is szinte szolgai csatlós a volt Franciaország kiállotta a nemzeti becsület és az okfelismerés tűzpróbájúját és most már komolyan számot tarthat arra, hogy Európa újjárendezéséből is részét kérjen.

Külön társaság. Napenként olvassuk, hogy az angol és amerikai nagykövetek sürd tanácskozással folytatnak Moszkvában Molotov külügyi népbiztossal, nemkülönbön az ott lévő angol katonai képviselőkkel. Moszkva felé halálos gyorsasággal menetelnek a német páncélosok a pocékká vert szövetséges sarkában — és Moszkvában a nagykövettanácskoznak. Nem kétséges, hogy Anglia új mesterkedik. Tartani akarja a lelket a német veszteségektől máris líheg bolsevista rendszerben, melhez hűségesen kontrázik Amerika, mely azonban nem feledkezik meg közben arról, hogy milyen módlehetne mindkét rókáról lehúzni a bőrt. Valóban kellen társaság ez a sajtóságos érdekszövetség, melynek nem fontos az, hogy a világ megszabaduljévégre a bolsevizmus lidérenyomásától, ellenkezőleg az a fontos, hogy Németországot térdre kényszerítse. A dolgok azonban nem úgy állanak. Ellenben eljő majd az idő, amikor újjal fog mutatni a világ a kisívár lelkű kalmárnemzetre, mely végnépkül gyűlléteben a világ keresztény kulturájának halál ellenségével szövetekezett — Európa ellen.

Ötmillió frank bírsággal sújtották a németek Brüsszel városát. Belgiummet katonai parancsnoka ötmillió frank bírsággal sújtotta Brüsszel városát június 30-án hivatalából lelévő van de Meulenbroeck polgármester magartása miatt. Az esetnek az előzménye, hogy a polgármesternek a korhatár elérése következtében kellett hagynia hivatalát. A polgármesternek ez nem tetszett, hivatalát akart maradni és úgy gondolta, érhetőnek ezt, hogy június 30-án éjszaka Brüsszel minden házára egyenlő 20 méter távolságban falragasokat helyeztetett el, amelyekben a nemzetközi jog megsértésével változtattak a közigazgatást, sajátmagát sújtotta Brüsszel egyetlen lehető törvényes polgármesterének, polgármesterét a német megszállók ellen lázítva. Van de Meulenbroeck-öt, a bizsseli rendőrigénység parancsnoka, a falragaszkészítő nyomdász és több cinkost letartóztattak.

Felmentették a közlekedési angol őrsereg főparancsnokát. Hivatalosan felmentették, hogy Sir Archibald Wainwright főparancsnokot, a brit hadsereg közlekedési főparancsnokát felmentették megbízatásától és rá a távoli indiai őrsereg vezetését bízták. A hivatalos közlönyök szerint a felmentésre azért volt szükség, mert Wainwright főparancsnok a megfeszített munka nagyon megviselte és nyugodtabb beosztásra volt szüksége.

Jassyban kivégeztek 500 zsidó komunistát. A Szovjet továbbra is minden eszközzel igyekszik romboló eseményeket elkövetni, zúrvartat lázszítani s hátulról támadni az arcvonal mögött. Ezért repülőgépekről ejtendő kőeket és terrorista ügynökök dobhat le, akik összekötésbe mennek az ország területén lévő ügyekkel s a zsidó kommunista lassúsággal, hogy közösen támadó eseményeket szerveznek meg. Az ügynökök közül néhányat elfogtak s megkísérelt támadó eseményeket gátoltak. Jassyban 500 zsidó kommunistát végeztek ki, akik házukba a német és román katonára tüzeltek. A jövőben is könyörtelenül s minden olyan helyszínen elnyomnak minden olyan kísérletet, amely a hatalom és a rend megzavarására irányul.

A magyar és német csapatok előnyomulása Oroszországban. A magyar csapatok a Kárpátok gerincén leereszkedve, Galiciában hatalmas támadást intéztek a határszélén levő szovjet csapatok ellen. A harcok mindenütt bebizonyították, a magyar csapatok kiválóságát, kitűnő felszerelését és jó hadvezetését. A magyar csapatok Dél-Galiciában elfoglalták a világháborúban is igen jól ismert városok közül Sztaniszlaut és Kolomeát. Ezentúl is jelentősen előnyomultak és elérték a Dnyeszter folyót, amely határvonal volt ezelőtt Lengyelország és a szovjet között. Itt egyesültek azon német csapatokkal, amelyek déffelől, vagyis Bessarabia felől támadták az oroszokat. Még nem lehet pontosan megállapítani, hogy mely ponton vannak csapataink, azonban előnyomulásuk, dacára az oroszok heves ellenállásának, tovább tart. A német csapatok szintén folytatják támadásukat és újból nagy területeket szállottak meg. Azonkívül rendkívül sok, mintegy 300 ezer szovjet katonát ejtettek foglyul, valamint elpusztítottak eddig összesen körülbelül 5 ezer repülőgépet, valamint szintén több ezer harciocsót. Szákmányul ejtettek rendkívül sok ágyút, el állapotban levő repülőgépeket és harciocsókat. A szovjet-haderő kétségbeesetten védekezik, azonban légi-haderejének jelentékeny része már megsemmisült és így a németek légi fölénye teljesen biztosítva van, amely a mostani háborúban annyira fontos, hogy ennélkül el sem lehet képzelni eredményes háborút.

Nem szüntek meg a német támadások Anglia ellen sem. Az angolok abban bizakodtak, hogy a német-szovjet háború folytán a német támadások úgy Anglia, valamint a kereskedelmi hajók ellen megszűnnek, mert a németek máshol vannak elfoglalva. Ez azonban nem így történt, mert a német légihaderő továbbra is eredményesen támadja az angol kikötőket, valamint olyan gyárakat és hadiipari berendezéseket, amelyek Angliára nézve rendkívül fontosak. A repülőgépek és tengeralattjárók pedig állandóan és nagy eredménnyel sülyesztik el az angol hajókat. A napokban közzétett német hivatalos jelentés szerint június naponban közel 800 ezer

tonna tartalmú hajót sülyesztettek el, valamint nagyon sok hajót megrongáltak. Így tehát az angolok vágya, hogy a szovjet háborúval megmenekülnek a német csapatoktól, nem vált be, mert a háború Anglia ellen tovább is változatlan hevességgel folyik.

Európa népei a szovjet ellen. Amíg a tengerhatalmak és szövetségesek rendes hadsereggel folytatnak háborút a szovjet ellen, addig Európa népei közül már több államban elhatározták, hogy önkéntes csapatokat szerveznek meg a tengerhatalmak iránti rokonszándék folytán. Így Spanyolországban már eddig is több ezer önkéntes jelentkezett katonai szolgálatra, akik közül már egy jelentős különítmény el is indult. Az egyik nagy spanyol városban az összes repülőbiztek felajánlották szolgáltatásaikat. Ezenkívül Svédországban, Norvégiaiban, Dániában, sőt még Franciaországban is nagyon sokan jelentkeztek, hogy mint önkéntesek részt vegyenek a szovjet elleni háborúban.

A visszavonuló szovjet katonák kegyetlenkedésel. Az ukránok által lakott Galiciában, valamint más ukrán területeken a visszavonuló szovjet katonák, de nemcsak ezek, hanem a bolsevista hatóságok és a szintén elmenekült zsidók, borzalmas kegyetlenséggel több ezer ukránt és lengyelt gyilkoltak le. A bevonuló német csapatok megdöbbenő eseteknek voltak szemtanúi. Így magában Lemberg városában körülbelül 3 ezer embert a legnagyobb kegyetlenségek között gyilkoltak meg. Nem kímélték még az asszonyokat és gyermekeket sem. Más városokban is összefogdoszták azokat az embereket, akikről azt gondolták, hogy a bolsevista uralom ellen vannak és ezeket vagy lemészárolták, vagy pedig az ország belsejébe kényszerítették. Ugyancsak nagy kegyetlenséggel gyilkoltak meg számos német hadifoglyot is.

Litvánia volt diktátorát kiszabadították a németek. A litván politikai foglyok között, akiket a németek kiszabadítottak, van Voldenaras tanár, Litvánia volt diktátora is. Voldenaras mindekor a németekkel való szoros együttműködésnek volt a híve s azért valószínűnek tartják, hogy ismét fontos szerephez jut.

HIREK

XII. Pius pápa rádióbeszède az igazságérzet és szeretet győzelméről.
XII. Pius pápa az isteni gondviselésnek az emberi eseményekre való halásáról tartott Szent Péter és Pál-napi rádióbeszédében a többek között ezeket mondta:

— A mi szívünk, akárcsak a ti szívetek is, szeretlet fiaim, összeszorult a baj, a szenvedések és aggodalmak intőzatos örvényének láttára. A hírek sokaságában vannak ugyan vigasztaló jelenségek is, így például, a kereszténység látór védelmezése; az igaz hazaszeretet, a hősiés áldozatkészség, a hitélet felelőse. A másik oldalon azonban ott vannak a bajok és bűnök, amelyek behatolnak az egyéni életbe, a családi életbe és társadalmi szervezetbe, nemcsak mint megtört jelenségek, hanem mint a felmagasztalás tárgyai. Itt van továbbá az igazságérzet és szeretet hanyatlása, a szerencsétlenségbe döntött családok, holttestek, amelyeknek bombák és gépfegyverek szaggattak szét, sebesültek, rokkantak, menekültek, foglyok és sok-sok baj, amely

nemesak a bareolokat, hanem a védtelen polgári lakosságot is sújta. Itt van a blokáid és ellenblokáid, amely egyes helyeken már-már éhínséget okoz és elhez járul az a sok üldözöttség, amelyet az egyház papjainak és apácáinak hitük miatt a világ egy részében el kell szenvedniök.

A pápa ezután rámutatott arra, hogy ilyen sok baj és bűn láttára sok emberben kétely támad az isteni gondviselés tekintetében és felmerül ez a kérdés: hogyan engedheti mind ezt az Isten.

Ezekre a kételyekre válaszolt a Szentatyja, amikor azt mondja, hogy amíg az emberek években gondolkoznak, addig a Mindenható évezredekben, sőt az örökkévalóságban látja a világot és ha megengedi időlegesen a baj és bűn, az istentelenség és kegyelenség felülkerekedését, azt is végcredményben a népek és egyének javára teszi, hogy ezekkel a megpróbáltatásokkal annál biztosabban vezesse vissza őket az isteni igazság útjára. A rossz csak időlegesen győzedelmeskedhet ezen a földön és el fog jönni a felszabadulás napja, amikor a mindenható Isten emberi ésszel előre nem látható utakon visszaadja majd az emberiségnek a nyugalmat és békét.

Nyugdíjazták Sándor Józsefet. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület nagymúltú alelnök-főtájtárát az egyesület közgyűlése nyugdíjazta. Sándor József ügyvezető alelnök főtájtár július hónap elsejével nyugdíjba ment. Erdemeinek elismeréséül az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület díszelnökévé választotta.

Paderewszky lengyel zongoraművész halála. Paderewszky Ignác lengyel zongoraművész, aki a lengyel költárság előke is volt rövid ideig, New-Yorkban meghalt. Paderewszky szívét véglegesen Lengyelországban akarják elhelyezni, valamely más helyen, mint ahol holttestét eltemelik. Régi lengyel bagyományoknak megfelelően ugyanis a nagy művészek szívét haláluk után el kell külföldeni testüktől. Az elhunyt földi maradványairól véglegesen a lengyel kormány intézkedik. Barátai azt indítványozzák, hogy a varsói székesegyházat válasszák ki az elhunyt szívének elfelvezésére.

Ingenyes vitézi telek felajánlása Szilvágyosmlyón a világháborús süllyágságl vitézek részére. Özvegy Mária Lászlóné születelt Balogh Mária Kolozsvári lakós szilvágyosmlyói birtokból 10 kat. hold szántót ajánlott a Kormányzó Úrnak Vitézi telek alapítása céljára. A vm. Vitézi Szék pitánya köszönettel vette tudomás felajánlónak ezen nemes elhatározását.

Magyar terület felett lelélt szovj. repülőök. A magyar honvéd vezérek közlése szerint Nagybánya és Tal borsfalva helységek ellen végrehalt szovjett repülőátadások megtörténtek légi erők nagyobbszámi csoportjait bevetésével június 29-án, reggeli órákban ismét szovjett katonacélokak bombáztak. A támadás sikeresen járt. A célpontokban fűzkarok és erős ronbolásokat okoztunk. Vlamennyi repülőgépek visszatért Csapot ugyanaz nap délelött hét szovjett repülőgép támadta. A légi harcban három támadó szovjett gépet léltünk.

Beiratkozások. A marosvásárhelyi állami tanítóképzőbe és licumban beiratkozások megkezdődtek. I. évfolyamra beiratkozhatnak olyan 14-18 éves tanulók, akik a gimnázium vagy polgári iskola IV. osztályát kerrel elvégezték. Az intézetnek külföldi internátusa van. Egész évi internátási díj 500 P. Jeles és jó előmeneteli tanulók 300, 200, 100 P. segítségével beiratkozhatnak. Az internátus mosási és négyeszeri étkezést ad. Évi tandíj 100 pengő, beiratási díj 9,20 pengő. Jó tanuló növendékek tandíjkezdőmenty kapnak. Beiratkozások 9. szeptember beiratási díj és 20 pengő tandíj előzetlen. Szükséges okmányok IV. oszt. bizonyítvány. Szül. any. könyvi kivonat. Községi bizonyítvány a szülők vagyoni helyzetéről. Erdédlődök válaszlevelet küldjenek.

Zsidónyomdák kisajátítása Horvátországban. Horvátországban nem kormányrendelet jelent meg a kámpolitikai érdekből való kisajátításról. Ez a rendelet egyedül Zágráb területén 22 zsidó nyomdával érint. Horvátország területén majdnem minden nyomda zsidó kézben volt és most azokat kőztulajdonveszik.

ABLAK

Rendkívül jellemző statisztikát olvastunk a bolsevista népbiztosok összeheteléről a Szovjetnem. Ebből az érdekesítő statisztikából megtudjuk, hogy például a népbiztosok tanácsában 22-ből 13 zsidó. A hadügyi népbiztosok közül 43-ból 28 zsidó. A külügyi népbiztosokkal 10-ből 9-en zsidók. A közoktatásügyi népbiztosok 53-ból 31 zsidót számlálnak. A pénzügyi népbiztosoktól 20-ból 23 zsidó boldogítja. A bolsevista Vörös kereszt szolgálat tagjai kivétel nélkül zsidók, aminek az a magyarázata, hogy ezek valamennyien a forradalmi propaganda ügynökei. A szociális segítség ügyét intéző népbiztosoknál 6-ból 5 zsidó. Mint látjuk, a legdurvább jóskarrattal se lehet azt mondani, hogy valami nagyon szerényen vannak a zsidók a bolsevik államéletet vezető helyein képviselve. A statisztika nem csak Szarajevó és keményebb tudomány annál, sem hogy hazudni tudna. Ebből megértjük, hogy miért akar az orosz bolsevik rendszer mindenáron fenntartani.

Szekelykeresztúron tartja a Petőfi-ünnepet a felkészült Erdélyi ország. Ünnepe eseményre kétféle ósi szekely város lakosságán az évben ugyanis Szekelykeresztúron fogják megrendezni a Petőfi-ünnepet. Erdély magyar kisebbségi sors küzdelmes éveiben mindig kegyetlennel bódolt a vadászat nagy költője emlékének. Ő az évben nem lehet az ünnepe az egykori segesvári csata hőseit tartani, ahol a legfogadhatóbb forrás források szerint az orosz csapatokkal vívott tragikus harcban Petőfi Sándor életét vesztette. A Petőfi-ünnep rendezőbizottság közlése alapján a felszabadult Erdélyi Szekelykeresztúron tartja június 31-én a Petőfi-ünnepet. Az ünnepre meghívják az összes irodalmi társaságok képviselőit, a művelődési és a legnevesebb magyar írók és Petőfi-kutatók emlékeztet meg a halhatatlan költőről.

Seres küzdelem a fertőző betegségek ellen. Dr. Johan Béla belügyi miniszter a Magyar Statisztikai Társaság egyik ünnepi ülésén előadást tartott a fertőző betegségek elleni sikeres küzdelemről. Johan Béla kiemelte, hogy Magyarországot a fertőző betegségek elleni küzdelem terén első szerep illeti meg. Különösen a typhus és diftéria ellen folytatott küzdelem nagy sikere feltűnő. Ma már megfelelő védőoltások bevezetése Magyarországot diftéria halálozása szempontjából rendkívül alacsony. Ha összehasonlítjuk ezt az arányszámot más államok hasonló adataival, Magyarországot elsőseg illeti meg. Az államtitkár részletesen kifejtette, hogy Magyarországon eddig százezernél kevesebb gyermeket oltottak be vérheny ellen.

Háztartási tanfolyam a szekelykeresztúri gazd. iskolában. A szekelykeresztúri unitárius téj gazdasági iskolában az évben is megrendezi az új népszerűségnek örvendő gazdasági és háztartási tanfolyamot. A tanfolyamra 16 évet töltött, magyarul és olvasni tudó nők vehetők fel. A létszám be nem telik. A tanfolyam július hó 25-én kezdődik. A tanfolyam díja 50 pengő. Érdeklődők személyesen ad részletesebb felvilágosítást az igazgatóság.

A vadászat gyakorlásának szabályozása Erdélyben. A Hivatalos Lap közli az erdélyi és keleti országrészen a vadászat gyakorlását szabályozó kormányrendelet végrehajtása tárgyában kiadott földművelésügyi miniszteri rendeletet. A rendelet részletesen előírja azokat a kötelezettségeket, amelyekkel a vad védelme és gondozása tekintetében a vadászatra jogosult teljesíteni tartozik. Így szarvas, dím-vad és őzallományú vadászterületen október 15-től, foglyos és fácános területeken pedig november 1-től gondoskodni kell a vadak téli etetéséről. 4000 kat. holdankint hivatásos vadőrök kell alkalmazni. Az ejtett vadakról — a vadászati felügyelőnek történő bemutatás végett — a vadászatra jogosultnak kimutatást kell vezetni. Részletesen megállapítja a rendelet azokat a módokat, amelyeknek alkalmazásával vadászni tilos. A vadászterület bérbeadása — egyes kivételektől eltekintve — csupán árverésen történhetik. Vadászati jog csak olyan személyeknek adható haszonbérbe, s árverés során vételi ajánlatot csak az tehet, akinek a törvényhatóság első tisztviselője engedélyt ad. Ha vadászárság kíván területet bérelni, így az előbbi engedélyt minden egyes tagra vonatkozóan kell kérni. Külföldi állampolgár vadászterületet csak a földművelésügyi miniszter engedélyével bérelhet.

vitte János Gombás Gyula volt magyar miniszterelnök mellécsoba, mely vitte Székely Károly alkotása. A tragikus csatlóságot annak idején elhunyt nagy magyar államférfi adhatta meg a párvallati revidés átján Magyarországot. Síremlékét júniusban avatták fel.

VAKABLAK

A vakmerő lelkiismeretlenségnek megdöbbentő fínete az a szovjet hazugság, hogy a szovjet repülők nem dobtak bombát magyar területre. A magyar hivatalos nyilatkozat méltóságos hangja, mely nem tartja érdemesnek ezzel a ronda hazugsággal vitakozni, méltó választ adott. Közben pedig Kassán megrendült lélekkel, könnyes szemekkel kísérték el utolsó útra a 23 új kassai vitézt, a hivatali és polgári köteletség áldozatát, akiknek ártatlan és méltatlan halálát is megbosszulják azok a rettentő létezők, melyek az álnok, csalo, hazudozó, orozva maraj akará belsevité országra kivédhetetlen sűrűsében hullanak. Az igaz ellenség nem hazudja le gyávan, amit tesz. Németország nem tagadja le, hogy a szovjet gépeket czerszára pusztította el. A magyar honvédség se tagadja le, hogy a esapi hatáiban három szovjet repülőt lőtt. De hát a belpostája akkor is hazug, ha a diplomata egyszerűen, és akkor is, ha a pilóta kabátot viseli.

Jogerőssé vált Hubay Kálmán fogházbüntetése. Hubay Kálmán volt országgyűlési képviselő még 1938 október 16-án vezércikkét írt a Magyarországon „1938 a miénk!” címmel. A büntetőtörvényszék ötöstanácsa annak idején Hubay Kálmánt az állam és társadalom törvényes rendjének felforgatására irányuló igazgatás, valamint nemzetragalmazás vétsége miatt egyhónapi fogházra és háromévi politikai jogvesztésre ítélte el. Később az ötöstanács Hubay Kálmánnak egy másik ügyével foglalkozott, melyben szintén államfelforgatásra irányuló igazgatás volt ellene a vád. Hubay ugyanis egy évvel ezelőtt, azt megelőzőleg, hogy ismeretes összeférhetlenségi ügyében a parlament tárgyalást tűzött ki, röpiratot szerkesztett és azt az ellene emelt vád szerint, 40–50 példányban sokszoroztatva postán szétküldte. Az ötöstanács a röpiratban foglaltak miatt bünsőnek monodta ki Hubayt a terhére rótt igazgatás és sajtórendészeti vétségben és ezért háromhónapi fogházra ítélte el. Mindkét ügy — a bejelentett semmisségi panaszok folytán — a királyi kuriát is foglalkoztatta. A Kuriát az első ügyben Hubay büntetését háromhónapi fogházra súlyosbította, a másik ügyben hozott elsőfokú ítélet pedig helybenhagyta.

Nem tartják meg az ezer székely lánycok napját. Az általános gyűlekezés tilalom következtében az ezer székely lányok napját nem tartják meg.

Bánffy Dániel báró téjekortója a vízmentesítési munkákról. Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter a következő tájékoztatást adta ki az országban folyó vízmentesítési A június 23-tól 29-ig terjedő héten csak 152 kat. hold újabb terület került viz alá. Az említett héten 22.187 kat. holdat vízmentesítettünk, így a vízkárt szenvedő területek 214.800 kat. holdra csökkentek, az előző heti 236.835 holddal szemben. A héten 81.500 munkanapon át összesen 400.000 köbméter földmozgósítás történt és 114 szivattyú 15,5 millió köbméter vizet látványt el. Az eddigi 17 munkahét alatt összesen 817.000 kat. holdat vízmentesítettünk. Összesen 1.031.800 kat. hold szenvedett vízkárt és ez a terület csökkent most 214.800 kat. holdra. A földmozgósítás összes eredménye 8.389.200 köbméter és ennek elvégzésére 1.832.700 munkanapot fordítottunk. A Tisza vízállása e héten már megengedett az állandóbb vízkiszáradást, ezért a szivattyúzás mértéke is lényegesen csökkent.

Korlátozták Romániában a magánpostaforgalmat. A román posta vezérigazgatósága a cenzúra egyszerűbb lebonyolítása érdekében korlátozta a magánpostaforgalmat. Az új rendelkezés szerint mind belföldre, mind külföldre tilos levelet küldeni. Magánzemélyek csak nyílt levelezőlapon levelezhetnek. Kereskedelmi és ipari vállalatok zárt borítékban nem küldhetnek leveleket. Ezek a levelek román, német vagy olasz nyelven kell, hogy írva legyenek.

Magyar gazdasági küldöttség utazott Szófiába. Szófiába magyar gazdasági küldöttség érkezett, mely a bolgár-magyar kereskedelmi szerződést megköszönve. A bizottságban az érdekelteknél miniszteriumokon kívül a Magyar Nemzeti Bank küldöttsége is részt vesz.

Fizet Tilea! Tilea volt londoni román követet, akit néhány hónappal ezelőtt megfosztották román állampolgárságától, arra kötelezték, hogy ötmillió leít fizessen vissza az államnak azon a címen, hogy ezzel az összeggel nem számolt el.

Megszűnt a nők határátlépési korlátozása. A magyar állampolgárságú nőkre vonatkozó határátlépési korlátozások megszűntek. 18 és 60 éves életkor között csak férfiak utazni látnak kell külön engedély utazási kérelem esetén. 18 és 60 év között levő nők külön engedély nélkül kaphatnak utlevelet.

Tyuktojásnagyságú jégdarabok estek Szófiában. Egész Bulgáriában itélelő pusztított. Szófiában olyan vihar volt, hogy a jégeső tyuktojásnagyságú darabokban hullott és rengeteg kárt okozott. Sok autónak a tetjét is felszakították a jégdarabok. Számos sebesülés történt. A kár igen nagy.

Gyűlekezési tilalom. A kormány, tekintettel a jelenlegi helyzetre, szigorú gyűlekezési tilalmat rendelt el. Gyűlekezéseket csak egyházi, kereskedelmi és közhatalosi ügyekben lehet tartani.

Vigyázzunk az elsőléttésre! A szigorított légvédelem következtében elrendelt elsőléttést nagyon gondosan kell végrehajtani. A legkisebb fény sugarú nyoma vezetheti az ellenséges repülőgépeket. Ezért a maga, családja és nemzete ellen vét, aki az elsőléttést nem a legszigorúbban hajlja végre.

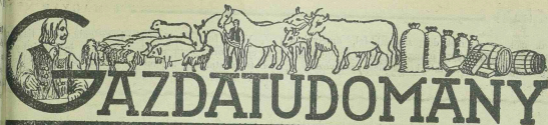
A Kormányzó Úr szellemének 75-ik évfordulóján kiosztották az Erdélyi Emlektárat. Az alulnemtől látható, két szalonnán függő érem Blás oldalán Mátyás király arcapele körül „Erdélyi részecskék felszabadulásának emlékére — 1940” felirat olvasható. Hátoldalán Erdély címere körül „Mátyás király születésének 500. évfordulójára” és „Az új magyarbányai Herceg Miklós királyi hercegségének XX. évében” felirat olvasható.

Hány újság van Romániában? A utóbbi időben Románia területén megszületett politikai események miatt igen sok napilap, folyóirat és szakki sajtótermék látottak napvilágot. A sajtó és propagandaügyi miniszterium adatai szerint ma Románia területén 819 sajtótermék jelenik meg, ezek közül 708 román, 64 német, 2 magyar, 9 francia, 4 örmény, 2 görög, ukrán, lengyel és héber, 11 bolgár, szerb, latin és szlovák nyelvű. Ezek közül napilap 54, vasárnapos 45 román, 7 német, 2 magyar nyelvű. A 22 magyarnyelvű sajtótermék közül szerepelnek az egyházi, gazdasági, irodalmi és más időszakosan megjelenő értesítések. A két napilap: a „Hírnapló” és „Magyar Néplap”. Tevénytárs, a folyóiratok közül a „Magyar Kisebbség” Lugoson és az „Erdélyi Gazda” Enyeden jelenik meg. Romániában 27.000 magyar emberre esik egy sajtótermék. Ami a lapokat illeti, a helyzet még szomorúbb: 300 magyar emberre esik egy napilap. Megmondható a számok!

Abessziniában tovább is hűsölni látnak az olasz csapatok. Az elmúlt hónapokkal ezelőtt támadást intézett az olasz kézben levő Abesszini ellen, amelyet Olaszország néhány évvel ezelőtt hódított meg. Miután az olasz haderő Abessziniában teljesen el van zárva Olaszországtól, az ottani katonaság nem tudta a gyarmat jórészt megvédeni és fokozatosan, lépésről lépésre hátrált az angol nyomása ellen. Bár a terület nagy része az angol kézbe került, az olasz csapatok továbbra is hőiesen ellenállást tanúsítanak és az angoloknak nem sikerült birtokukba venni teljesen Abessziniát.

Nagy földrengés volt Grönland szigetén. Grönland szigetén nagy földrengés pusztított. A földrengés a sziget déli részén volt rendkívül erős. A grönlandi földrengést nagyon erős földrengésjelző állomás jelezte Eszlandban.

Román gazdálkodás, Kolozsvár városának gazdasági ügyosztálya megállapította, hogy a román városokat Kolozsvár város vagyonából 3130 hold területet idegenítették el. Kolozsvár városa a visszaigénylési perket megindította.

GAZDATUDOMÁNY

Fontos tudnivalók!

1. Készülünk az aratásra!

Idén a hűvös és esős tavasz következtében Péter Pál napján nem kezdődött meg az aratás. Magyarország legnekezebb vidékein is egy-két heti késéssel jghatnak hozzá a búza aratásához. A hegyvidékekn bizony július végén, esetleg egyes helyeken agustus elején kerül sor az aratás megkezdésére.

Ha valamikor kötelessége volt a magyar gazdának, hogy az aratást rendkívüli gondnal és minden tekintetben a legjobbra hajtja végre, úgy ez az eset ma bekövetkezett. A világ népei között dúló ábróú mind a mezőgazdasági, mind az ipari termelésben érezeti hatását és a nagy keresletet kielégíteni csak úgy lehet, ha ésszerűen és a munka legkölteesebben végrehajtott formájával igyekezzünk minden szem gabonát megmenteni. Idén tehát különös sütyit kell helyezni arra, hogy az aratást olyan módon végezzük, amikor a gabona magva még nem pörög. Leghelyesebben akkor járunk tehát el, hogyha búzát viaszos érésben aratjuk. Aki a teljes érést várja, annak aratás alkalmával sok kára lesz.

A másik dolog, amire vigyázni kell, hogy a kezesek helyes rakásával védjük meg a gabonát az éjjeljárás kártevőseitől. Amennyire csak lehet igyekezzünk meg a cséplést siettetni. A legtöbb károsos ugyanis addig érheti a gazdát, amíg gabonáján nem kerül a magtárba.

Mondanunk sem kell, hogy az aratás gyors és hatékony olesó elvégzése egyik legfontosabb nézőpont kell, hogy legyen az idei aratásnál. Mind a földön nemcsak a gazda termelését teszi eredményesebbé és olesóbbá, hanem a magyar haza javára is szolgál. A termelés közben megtakarított minden forint az egész magyar nemzetnek is hasznát jelent. Alóban úgy áll most a dolog, hogy haterémi sikerk mellett a teljes győzelmet csak úgy vívhatjuk meg, ha a gazdasági harcot is sikeresen vívjük meg. Ezért tehát megpendülnek a kaszák, küldjünk fozást az Úr Istenhez, hogy segítse meg a magyar pet háborújában és munkájában.

2. Hogyan szabályozták az új gabona és a liszt forgalmát?

Háborus időkben a gazdasági élet nyugodt mértékű legfontosabb biztosítéka a termékeknek és áruanyagoknak igazságosan és arányosan való elosztása. Az a helyes, hogyha a kérdést mindjárt

a legelején szabályozza a kormány, mert így elejét veszi annak, hogy később olyan zökkenők következzenek be, amelyek sértik a köz és az egyes érdekeit. Erre való tekintettel örömmel kell üdvözölnünk, hogy a kormány már szabályozta az 1941–42. gazdasági évre a gabona és liszt forgalmát.

A rendelet kimondja, hogy 1942 július 31-ig csak a rendeletben foglalt szabályok szerint szabad liszt és gabonát forgalomba hozni. Fontos intézkedése a rendeletnek, hogy a gabona feleslegeket 1941. október 31-ig kell a gabona vásárlásra jogosultaknak felajánlani, mert a később felajánlott mennyiségért a hatósági áraknál 10 százalékkal kevesebbet fognak fizetni. A „Futura” gabonagyűjtési főosztálya a „Hombár” közvetlen szervei megbízott gabonakereskedői és a megbízott malmok vásárolhatnak. Gabonakereskedőknél csak azok jelenthetők ki, akik a legutolsó üzleti évben legalább 100 vagon, vagy a legutolsó 3 évben 300 vagon búzát és rozsort forgalmaztak. A kereskedelmi örülésben kiörlött lisztet a malmoknál zároltnak kell tekinteni. Így biztosítva van a malmok készleteinek is igazságos felvásárlása és elosztása. A rendelet pontosan szabályozza, hogy a gabonavásárlással foglalkozó főbizományos albizományost szerződhetet és ennek jutalmát is pontosan körülírja. A főbizományost mázsánként 30, az albizományost mázsánként 70 fillér jutalék illeti meg. Ha a tökélet a főbizományos adja, abban az esetben 40 fillér, az albizományost pedig 60 fillér jutalék illeti.

Lásuk most már, hogy a gazdaközösségre nézve az új rendelettel kapcsolatban milyen kötelezettségek hárulnak? Az első és legfontosabb teendő már a cséplésnél kezdődik. Mindenkinél aki gabonát csépel, bármilyen erővel, tehát emberi, gépi, vagy állati erővel műszekönyvet, illetve cséplési lapot kell vezetnie. A cséplési eredményről kiállított lapokat ellenőrizni fogják Akinek tulajdonába 1941. évi termésű gabona jut, kötelesek gabonalapot vezetni, amelyen minden eladást és örletést fel kell tüntetni. Az 50 kat. földnél nagyobb területen gazdálkodók kötelesek bejelenteni szalmás gabonatermésüket, továbbá a kapásnövényekre és szőlőstakarmány növényekre vonatkozó termési adatokat. Arról már írtunk, hogy a feleslegeket október 31-ig kell bejelenteni, ellenkező esetben károsodik.

Sőrárpát és egyáltalában gabonát ipari célra

csak azok az üzemek dolgozhatnak fel, amelyek a közellátási és iparügyi miniszertől erre külön engedélyt kaptak. Ez az intézkedés megakadályozza a visszaéléseket.

Végül fontos intézkedés, hogy gabonát és lisztet az egész országban csak szállítási igazolvány nélkül lehet szállítani. A „Homokár” szárazbélvezetőjével a látott fuvarlevelek pótolják a szállítási igazolvány

Az Ósamaroszek Havas Birtokossága nagy kártalanítást kap a Lomási Faipari Részvénytársaságtól.

A Lomási Faipari Rt. 1937-ben az Ósamaroszek Havas Birtokosságának egy nagyobb erdőterületét termelte ki. Mínthogy a Lomási a kitermelés rendjén nagy haszonrészesedéshez jutott, most 600 ezer pengő összeg kárpótlást fizetett ki a közbirtokosságoknak. A kárpótlást illetőleg pótvételtár kifizetését a földművelésügyi miniszter rendelete tette lehetővé.

Meghosszabbították az erdélyi ingatlanok eladásával kapcsolatos perindítási szándék bejelentésének határidejét.

A kormány rendelete szerint a román uralomtól felszabadult keleti és erdélyi országrészekben az ingatlanok elidegenítésével kapcsolatos perindítási szándékot június 30-ig kellett bejelenteni. A legutóbb kiadott rendelet szerint a perindítási szándék bejelentésének határidejét augusztus 31-ében állapították meg.

A talajvédelem a legújabb nemzeti feladatunk.

Az EMGE ez évi közgyűlését összekötötte egy új — nálunk eddig még ismeretlen — talajvédelmi gép bemutatásával. A Kolozsvári gazdasági akadémia belső majorja ezen a két napon megtelt kisgazdákkal, a különböző gazdaköri kiküldöttekkel. A szántóföldre hulló csapadék óriási károkat okoz a záporosok víze, csak kis részben szívárog be a talajba, illetve párolog el, nagybőrésze lefolyók és magával ragadja a talaj szilárd alkotórészeit is.

A bemutatón megmagyarázták, hogy az utóbbi időkben annyira sokat hangzotlatott Széria ősi kultúrájának pusztulását a talajleomlás okozta.

A sáncolás lényegét Rázsoló Imre főmérnök amerikai tapasztalatai alapján magyarázta meg. A hajl ugyanis Amerikában talajok fel leg-lőször, ahol a talaj és a víz között több mint 50.000 kat hold szántóföldileg

művelt erdőirtás vált termékkellé. A sánc szélessége 5—10 m., mélysége mindössze 40—50 cm., tehát a föld megművelését nem gátolja. Egy-egy sánc közötti távolság 20—30 méter, és tökéletesen felfogja a lehulló csapadékot, viszont az alacsony sáncokban nem gyűl össze annyi víz, hogy a növények kipusztuljanak, vagy bármilyen kárt is tegyen a szántóföld művelésben, mivel túl kicsiny ehhez az a víz mennyiség, ami a két rétegvonal között összegyűl.

A sáncok készítését a kifizés előzi meg, amelyhez egy vízszintező műszer szükséges, majd egy-egy kapavágással megjelölik a rétegvonal egyes pontjait és összekötik egy elektrázdával.

A kijelölés után bemutatták a sáncológép munkáját. Egy nagy H. S. C. S. traktor húzta a Valaku sáncológépet. A gép mindössze 3—4 fordulattal tett egy-egy vonalon és már kész is volt a sekély árok.

Az őszi barackfák nyári metszése.

Az őszi barackfák csakis akkor hoznak kielégítő termést, hogyha megfelelő metszésben részesülnek. Előben a tekintetben az őszi barackfa nagyon hasonlít a szőlőhöz. A szőlőke sem termel metszés nélkül és a szakszerű metszés segítségével a szőlőke termését nagymértékben fokozzuk.

Az esős és később megrege fordult időjárás következtében az őszi barackfákon nagyon sok faltyuhajtás nő. Azokat a faltyuhajtásokat, amelyek elpusztult vagy beteg vezérgaglak akarunk pótolni, meghagyjuk. A többi faltyuhajtásokat levágjuk. Az olyan faltyuhajtásokat, amelyek a fa felkopaszodott részén vannak, meg kell hagyni, még pedig úgy, hogy 2—3 szem fölött visszamesszük azokat. Hangsúlyozzuk, hogy az említett esetektől eltekintve, a faltyuhajtásokat feltétlenül el kell távolítani, mert azok feleslegesen veszik igénybe a fa termő erejét.

Az elmondottakból kitűnik, hogy a

fa fejlődése és a jövővi termés mennyiségéből a nyári zöldmetszésnek és őszi barack kezelésének óriási jelentősége van.

A zöldmetszés azonban más okokból is szükséges.

A felesleges zöldhajtások eltávolításával csökken a fa koronájának területe, amelyet permetezni kell. Tehát sokkal kevesebb permetező anyagot használunk el a zöldmetszésben részesített fákban. Nem szabad felelőtlenül a zöldmetszés a növényi és állati kártevő elleni védekezésben óriási jelentőségű. A fa koronája szélesebb és naposabb lesz. Különböző figyelemreértő a fiatal hajtások eltávolítása, a levéltetvek ellen való védekezés nézőpontjából. Azok ugyanis mindig a legfiatalabb hajtások végtelepeseznek meg legnagyobb számban a hajtásokat eltávolítjuk, illetleg azok legzsegsőbb részeit visszacsipjük, úgy a levéltetvek életeltérésig semmisültek meg. A tetű ellen való védekezésnek ez a formája elveszi a korompenész elterjedésének

Magyarországnak közvetlen vízterülete van a Keleti és Északi tengerhez.

Magyarország a Dunán keresztül vizitutat kapott a Keleti és az Északi tengerig. A hajók ugyanis a németországi csatornákon keresztül eljuthatnak a Németországot körvevő tengerekre.

Gondozni kell a fiatal fák vezérvesszejét!

A fiatal, különösen új ültetésű vezérvesszőjének sokszor csak a legelső fejlődik a hajtás. A középső része csupasz marad. Ez nagy hiba, mert a fa későbbi fejlődésére, illetleg alakjára káros hatással van. Fiskolai oltványoknál még azért fontos ez, mert a fácskán legalább a 4—5 koronavesszőt kell nevelni. A hajtón egyszerűen segíthetünk. Amelyik rögzítést kívánjuk, afa a hajtát főlhód alakban 2—3 méter szélesen kimetszünk. Ezt „rügfeletti bemetszés”-nek nevezzük eredménye az, hogy a rüg kibajt.

A gyümölcspiac rendje.

A m. kir. földművelésügyi miniszter szabályozta a gyümölcsárulás rendjét. A rendelet több intézkedése mellett a termelőt főképpen a következő részek érdeklik: Az eladó (a termelő) által piacra hozott gyümölcs egészséges, féreg-, pajzstetű és foltmentes, száraz, tisztá, jóízű és érésben egyenletes, fajtaazonos legyen, mert csak az ilyen gyümölcs alkalmas kiviteli célokra. Sérült, fonyadt szemek, darabok ne tévedjenek kosaraikba. Rekeszeikben 25-30 kilogramnál több árut ne csomagoljanak egy kosárba, vagy edénybe, mert a nagyobb súly összeforít a gyümölcsöt s így veszélyeztetni annak átvételét.

Az eladó árúját ne disztse, az árú alul-, felül egyforma minőségű legyen.

Be kell jelenték a malmok a gabona-és lisztkészletüket.

A közpénzügyi miniszter rendelete adott ki, amelynek értelmében a malmok kötelesek a birtokukban levő és zár alá helyezett gabonaműfeket, vagy azok lisztjét bejelenteni. A bejelentett készletek csak a közlelmelési hivatal engedélyével lehet forgalomba hozni.

Szabályozták a méz árát.

Az árellenőrző kormánybiztoság rendelete szerint a pergettett méz legmagasabb ára a vevő kannájában kilogrammonként 2 pengő 50 fillér. — Nagykereskedők ehhez az árhoz 40. kiskereskedők pedig 60 fillér nyers hasznót számíthatnak.

Kilenc gabonaraktárt állítanak fel az országban.

Az ország gabonatermő vidékein 9 gabona-tárházat állítanak fel. A tárházakban a gazdák elhelyezhetik eladó gabonatermésüket úgy, hogy arra kölesűnt is vehetnek fel. Így a gabona árában beálló és a gazdákra nézve kedvező árváltozások hasznából a gazda részesülhet. A gabona-tárházakban a legkorszerűbb gépi berendezések teszik lehetővé a gabona tisztítását és kezelését.

Nagy jövője van a csikszentsimoni keményítőgyárnak.

Csikszentsimonban keményítőgyár épül. Az építési munkálatok gyorsan haladnak előre, úgy hogy a gyár október 1-én megkezdí működését. A gyár évente 2 ezer vagon burgonyát tud feldolgozni és ebből közel 150 vagon keményítőt állíthat elő. A keményítő értékesítése a Futura keményítő osztályon keresztül fog történni. A csikszentsimoni keményítőgyárra óriási jövő vár. A Székelyföld bizonyos tekintetben elszigetelt gazdasági térség tekinthető és mint hogy a burgonya szállítása aránylag költséges, az új keményítőgyárnak nagy szerepe lesz abban, hogy a székelyföldi gazdák jövedelmét fokozza.

Kolozsváron kitiltották a piacról a zsidó árusokat.

Kolozsvár város I. fokú iparhatósága megvonta az iparogót a zsidó piaci árusoktól. Az intézkedés alapján élelmiszert, ruházati cikkeket és egyéb szükséges tárgyakat zsidók főbb a kolozsvári piacon nem árulhatnak.

Ipari rovat

Az iparos nyugdíjügye.

Az iparügyi miniszter felkérésére az IPOK statisztikai adatgyűjtést végzett az iparosság öregségi biztosítása érdekében. 165.873 egyéni kérdőlapot dolgoztak fel, s ennek alapján megállapították a magyar kézműiparosság korstatisztikáját. Annak a kérdésnek a megállapítása volt nagyon fontos, milyen arányú az 50 évnél fiatalabb kézműiparosok száma, tehát azoké, akik aktív fizető tagjai lehetnek az iparosok öregségi biztosító intézményének! Az 50 évnél fiatalabb kézműiparosok százalékszámá 69.73, tehát a magyar kisiparosoknak körülbelül 70 százaléka a biztosítási korhatáron belül van.

Az öregségi biztosítás kétféleképpen oldható meg. Az egyik rendszer azokra gondolna, akik még nem 50 évesek. A másik az öregségi biztosítás

életbelépésekor 50 évnél idősebb iparosokra is. Ennek az utóbbi megoldásnak a kidolgozásán és megvalósításán dolgozott az IPOK, mert akarják, hogy minél előbb részesüljen minden részoruló kézműiparos öregségi biztosítás előnyeiben. Az 50 évnél idősebbek ilyen módon való látásának azonban pénzügyi akadályai vannak: legtöbbször az öregségi biztosítás életbelépésétől az öregségi járadékot élvezéséig eltelt idő alatt nem tud befizetni a létesítésként annyi járulékot, amelynek tökéltéséből folyósítani lehetnének a juttatásokat.

Ennek a pénzügyi akadálnak az elhárítására merült fel az a gondolat, hogy országos segélyalapot lehetne létesíteni. Ebbe mindenekelőtt kell utalni azokat az összegeket, amelyeket öregségi biztosítás céljára az OTI szedett be azokról az iparosokról, akik később önmagukra vállalták magukat s így megszűnt az öregségi tagságuk.

Az iparügyi miniszter — mint láthatjuk — az iparosság öregségi biztosításának kérdésével a közeljövőben akar foglalkozni.

Mikor lehet a tanviszonyt 2 hetivel felmondással felbontani?

A munkaadó felbonthatja a szerződést, ha a tanonc a szerződésben vállalt köteleességeknek teljesítését, ideértve az iskola látogatását következeten megtagadja. A tanonca illetve törvényes képviselője 14 nappal felmondással felbonthatja a tanoncszerződést, ha a munkaadó nem teljesíti a szerződésben vállalt köteleességeit az üzlet elhelyezéséről a tanonca illetve képviselőjét nem értesíti (ilyen esetekben azonban a felmondás jogát az üzlet lényeges áthelyezése miatt a tanonca képviselője is megtagadhatja). A tanonca vagy a tanonca képviselője 14 nappal felmondással felbonthatja a tanoncszerződést, ha a tanonca más szakra, szülőjé üzletébe vagy gazdaságába lép át.

A „MAGYAR NÉP”-et terjeszt a magyar köteleesség!

magyar nemzet verses története

AZ ARANY BULLA

*Miní a já a szú, hogy rága, rága titkon
Nyomorúság, átok, siralom volt itthon.
Már nemesak a porénp nyögte ezt az átkot,
Már a nemesség is sérelmeket látott.*

*Megdőbönt a király emji bajnak látán,
Ország súlyos terhére érezte a hátán,
Amin hogy könnyítsen, egyezségre lépett,
Megnyugtátni egyként nemességet, népet.*

*Igy adott a király szabadságlevelet, =
Mely aranypecsétről Arany Bulla nevet
Igy kapott, akaráván orvosiolni itt-ott,
Mi az ország sorsán évek óta rontott.*

*Jusa kinek-kinek megvolt a Bullában,
Hasznáthatott is vón' amagy általában,
De csak irás maradt: fekte febéren,
A kapott jogokkal nem volt, aki éljen.*

*Bár tilalom volt rá, az adót, a dézsmát
Tovább is csak szedték a zsidó hiénák,
A király hegyét kik ravaszággal nyerték,
S az ország lovának bátran ülték nyergét.*

Türelem.

Tapló Mihály fáradtan ballagott a legelő felé.
Vont rajta, hogy nem ő irányítja lépteit, hanem
mat kergeti. Meggörnyedt a láthatatlan súly
al. Még a pipája is kiadult...

Dykor megállt és rántott egyet a vállán, mintha
beszózott volna a szüre, amelyet nem is hozott
ával. Pedig csak belül billent félre valami. Egész
... Aztán árnyék vetődött eléje és Gács
Ambrus szólította meg:

— Adj lsten, Tapló uram!... Merre a nagy
dial...?

Mihály hangjából kiértett a esüggedés:

— Megyek ide a... — de nem mondta, hogy
csak a levögöbe bökött a pipájával — szóval,
hazakerülök... No, lsten áldja. Ambrus
h!

Gács Ambrus nagyon jól tudta, mi kergeti régi
ésát, Mihályt. Nem is a kíváncsiság állította
hancm a részvét, amit írta érzett. Látta na-
ezen az úton Mihályt. Látszólag, egyedül bal-

De csak látszólag, mert mindig vele volt
fia, aki már nem is volt, mert hívta a Haza
szólította a Hazától a jó lsten...

Mihály zavartalanul akart beszélgetni fiával és
t lerázni magáról az érdeklődőt, de Ambrus
agya magát:

— Várjon már kend!... Én is oda megyek!

Mihály barátságatlanul méregette:

— Hát honnan tudja, hogy merre van az az oda?
— Schol sincs és mindenhol, amerre Marei járt!
... Igaz?

— Igazi! — felelte Mihály komoran és sötétén
nézett szomszédjára.

— Kend türelmetlen, Mihály gazda!

— Bánom is én!... Hagyjon, mert úgy sem hall
szót tőlem! — Mihály ismét megrántotta a láthatat-
lan szűrt a vállán.

Ambrus nem vette tudomásul az apa szabadu-
lási kísérletét:

— Jó, jó!... Pedig csak rá akartam mutatni,
hogy milyen rövid ez az élet a másikkhoz képest!

— Gyötörni akar!

— Kialudt a pipája! — figyelmeztette Mihályt
felelet helyett és lángrobbantott egy szál gyújtót,
Mihály elfogadta a tüzet Ambrus a kezében tartotta
az égő szálat. — Látja kend, ilyen rövid!

— Akár a Mareié...

— De antul hosszabb a másik!... Az igazi!

— Honnan tudja kend, hogy az az igazi?

— Honnan?... Hát azt hiszi, hogy aki bosszúlet-
ben halt meg a Hazáért, azt nem jutalmazza meg a
jó lsten?

— Messze van az a jutalom ide!

— Messze! Hát ezt rosszul hiszi, mert olyan köl-
zel van kendhez, hogy-el sem gondolhatja...

— Mit akar ezzel mondani?... hogy holnap föl-
fordulok?

— Holnap! Kend nem él olyan sokáig! Figyel-
jen! Az igazi élet olyan hosszú hogy ahhoz képest a
földi esztendőök olyan rövidek, mint egy sercentés!
Nézze azt a falevelet! Milyen zöld, életerős! És az
egész lomb csak úgy pompázik. Szinte kiabálja, hogy
én vagyok az élet! Pedig tudja, mi az igazság? Az,
hogy éppen így kiabált a tavalyi, az azelőtti és a
még régebbi is... És hol vannak már?... Az ember
élete itt a földön éppen olyan rövid... és ez a sze-
renese!

— Már miért volna szerencse?

— Azért, mert ha hosszabb volna, kutya sora
várna rá az igazi életben! Az ember annyi gyarlósá-
got követ el, hogy az már hitványosság! És minél hit-
ványabb, annál rosszabb sora lesz a jövő életben!...
Pedig a jó gazda a jövőre is gondol, nemesak a
mára!

— Mégis csak hosszú idő az, amíg odaérünk. So-
kat szenvedünk addig!

— Ez mindyájunk sorsa! De a kend szenvedé-
sét enyhíti Marei!

— Hogy hogy?

— A kend fia elesett a diésősg mezején! Tudja
mit jelent ez? Hogy büszkén emelheti fel a fejét min-
denkinél magasabbra!... A kend fia életét adta a
Hazáért! Ez pedig olyan kitüntetés az apának, ami
mellett eltörpül minden fájdalom!

— De hát miért siratjuk azt, aki elmegy?

— Nem azt siratjuk, akinek már jó dolga van,

banem magunkat! Pedig ez oktalanság!... Ha Beke Máté elmegy a kocsmába és ri az asszony, annak van oka rini! Mert az az idő, amíg hazakerül. sokkal hosszabb a földi életben, mint kendnek a Marciával való találkozására a másik élethez képest... Ha benegyek a pitvarból a konyhába, akkor rini kéne az asszonynak, mert nem lát. Pedig nem rini! Holott sokkalig leszek távol ebben a rövid életben... Mihály gazda! Az emberi élet nem itt végződik a földön...
 — Hanem... A túlvilágon!
 — Mennydörgős menykőt!... Sohasem végződik... Itt kezdődik és folytatódik odaát! De tudja, miért rínak az emberek, ha valaki elmegy a családból! Megmondjam! Azért mert nem bizonyosak...

Mert kételkednek!... Mert nem hisznek eléggét Félnek, hogy hátha...

— Van benne valami!

— Azt hiszi, hogy Ó olyan irgalmatlan, hogy csak úgy elszakítja egymástól az apát a fiútól! A testvért a testvérőt! Meri ezt feltételezni?... Nézz ott a kereszt!... Nézzen rá!

— No!... Most mit akar kend?

— Hisz Bennel!... Valjón színt, mert ennyi függ, hogy találkozik-e valaha Marciával, vagy sul!

— Hiszek!

— Akkor pedig ne türelmetlenkedjék, hanem várja a közeli viszontlátást!

Csütöljai József

Apróságok - Adomák

Érdekes születésnap.

Svédországban egy 80 éves asszony születésnapjára ünnepsége áll az érdeklődés középpontjában. A 80 esztendőss asszony arról nevezetes, hogy 14 éves korában elatott. Ugy történt, hogy egy alkalommal, mikor az iskolából hazatért, hogy híradásról panaszkodott. Agyha feltették és csak 32 év múlva, 46 éves korában érte el a hosszú ideig tartó álmából. Közben a legkiválóbb orvosok próbálták felébreszteni, de nem tudtak eredményt elérni. A miután aludt, mesterségesen táplálták. Érdekes, hogy hosszú álmában nem beszélt, sem írni, olvasni nem felejtett el és így hamarosan beletalálta magát a 32 év álmára alati megváltozott világba. Felűnő, hogy amikor felébredt, hosszú ideig tartó álmából, 46 éves korában, alig lehetett 25 évesnél idősebbnek tartani. Ma, 80 éves korában is nagyon fiatalos és szervezete nem mutatja, hogy 80 éves volna.

Sírt lehet készíteni tejsavóból.

Ismeretes, hogy a keleti népek kancatájából hódító itali készítenek. A teiben levő cukor ugyanis megfelelő körülmények között szeszes erjedésbe megy át és így hódító itali készíthető a tejből.

A tej szeszes erjedését egy német tudós vizsgálat tárgyává tette, megállapítva, hogy a tejsavóból jómínőségű sirt lehet készíteni. A tejsavóból előállított sirt igen magas szeszartalomú és tápláló anyagokban rendkívül gazdag.

A szerencsés nevelőnő.

A véletlennek igen fontos szerepe van egy-egy ember életében, amit az alábbi eset is bizonyít. Furcsa és egyben érdekes eset történt nemrég egy amerikai gyermeknevelőnővel, aki gazdjára házában tetőtéraszáról egy ismeretlen sportrepülő léteget-előtűlt bravurjaiban gyönyörködött. A fiatal leány éppen a napvédő szemüvegét igazította meg, amikor valami hirtelen a fejére esett és bezakított a nemcsak a kalapját, hanem a fején is könnyebb sérülést ejtett. A kis tárgy, amely a nevelőnő nemrégben vásárolt dívtas kalapját is tönkretette, nem volt más, mint egy súlyos és értékes aranygyűrű, amelyben tulajdonosnőnek kezdetűt is megtalálta, a megijedt leány. A becsületlen, megfélemlítő, ahelyett, hogy megártotta volna az „égből pottyan” ékköves gyűrűt, kutálni kezdett a repülő után, akit csakhamar meg is talált. A gyűrű tulajdonosa, Mc. Coy Morton gépész-műnök, akinek kezéről lecsúszott az értékes családi ékszer, háromszáz dollár jutalomban részesítette a szerencsés nevelőnőt. Ezzel azonban még koránsem ért véget a leány szerencséje. A nem mindennapos eset bekerült a lapokba s a hatóságok hamarosan felfedezték a nevelőnőt, azt az évek óta kutatott személyt, akire egy száztövenzer dolláros örökség várt. A véletlenek közrejátszása már nagyon sok embert tett így boldoggá. Bizonyítja ezt ennek a szegény nevelőnőnek az esete is, aki — mint hírlik — már is Jegyben jár a gyűrű — tulajdonosával!

Hol terem a legtöbb dohány?

A világ legfontosabb dohánytermelő országai között első helyen áll Törökország. Görögországban mindenképpen 9 kilogramm termelt dohány jut. Az Északamerikai Egyesült Államokban 6 kilogramm dohányt termelnek fejátlagban. Magyarország pedig dohánytermelő államai között 4-ik helyen áll. Egy lakóra 4-5 kiló dohány jut. Hasonló a helyzet Bulgáriában.

Színes gyapot.

A gyapoteszterje termése fehér és festési előrással kell külön színűre készíteni. Hár szék múlt évben sikerült egyik ország felől állomáson olyan gyapolt nevelésíteni, amelyek gyapot terméke színes.

A színes gyapot biztosan színes és minősége mindenben megegyezik fehér gyapotával. Ennek a gyapot nagy előnye, hogy nem kell festés a helytelenül végzett festés ugyanolyan a fonalat, illetve nem felelő módon festett gyapot színét. Az is tagadhatatlan, hogy természetesen színi gyapot olcsóbb, kintetben is előnyben van a fehéren szemben.

A méhtolvaj halála.

Lettország Madona nevű községben egy méhésznek ellopják a méhkasát. A nyomozás során a személyazonosságát nem tudták állapítani. Végül világtalanság dőlőpásra. A községtől néhány kilométernyire egy erdőben megtaláltolvaj holttestét. Halálát az okozta, hogy az ellopott méhek összet

Amikor a szőlő veszélyeztette a gabonatermelést.

A világtörténelem során a szőlő több esetben veszélyeztetette a közélet és zavartalan biztosítását. Voltak ilyenek ugyanis, amikor a szőlőművelés annyira elterjedt Itáliában, hogy a gabonatermelésre alkalmas területeket szőlővel ültették be. Így például a néhányszáz évvel ezelőtt híres Domitianus látva, hogy a szőlőművelés elterjedése veszélyeztetette a gabonatermelést, szigorú rendeletet adott ki a szőlőtermelés korlátozására. Elrendelte, hogy az Itálián kívül levő szőlőtőkéknek legkevesebben a felét ki kell irtani. A rendelet gyors felháborodást keltett. Nem ismerték a végére.

Bátor norvég gyermekek.

Ét házasgyermek Norvégia északi részén halászó szigonyokkal egy jeget medvét ejtett el. A jegesmedve nem tudott elmenekülni a gyermekek elől, mert az egyik farsárga polvtatott küzdelemben hátsó lábával meg volt sebesülve.

hol sohasem látják az eget.

Shoung északamerikai város lakosainak sohasem látják az eget. Ennek ugyanis a világ legnagyobb és acélközpontja. Állandóan a füst, bányauzemek és kohók ereik a füstöt, kormot és a gőzt. A város állandóan piszkos koromban. Egy félórai séta után az ember megpiszkolódik. A város képe a nagyon szép, mert a kohók a vörösrre festi az eget.

A jó orvos.

Elhallozik az orvos az utcán egy nővel. A barát megkérdezi: "Hova mész?" "Egy beteghez, sajnos, minden háromszor is meglátogatam és semmi eredménye." "Mi baja van?" "Nem akar fizetni."

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 70 fillér, az orvosi levelekhez 1 pengő. Ezt bélyegben is lehet küldeni.

G. S. Utóri állás elnyerése érdekében forduljon a vármegye székhelyén levő államépítészeti hivatalhoz. Az útor közvetlenül az útbiztonság van alárendelve, akinek a szolgálat ellátására vonatkozó utasításait végrehajtani és azokhoz alkalmazkodni kötelesek.

U. L. A közellátási miniszter 17.941. számú rendelete értelmében befizetés okorra igényt tarthat minden olyan személy is, aki 1923 január hó 1-é előtt született. Az ilyen személyek 3 kilométerenként igényelhetnek. Az igénylést a háztartás feje jelenti be ott, ahol a cukorjegyet kapta.

F. Z. Kérdésére nem tudunk választ adni, mert nem írta meg, hogy a vitás földterület a kisajátítás idején egy tulajdonosé, vagy pedig több tulajdonosé volt. Kérjük, írja meg mielőbb a fenti adatokat és közölje azt is, hogy az áttelepkönyvezés megtörtént-e? Nem hiszük, hogy az örökösödési eljárások során beállott változás hatálytalanítaná a vásárt.

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőért. **L. I. S. Székelyközpont, Sz. P. Mezőterem, T. Gy. Szentgyörgyfalva, D. M. és M. I. Recsenyéd, K. S. Homoródjánosfalva.**

ELŐFIZETŐINKHEZ! Amint meg-előző számainkban közöltük olvasóinkkal kiküldöttünk közül Vinceffy Sándor a Háromszék megyében levő előfizetőinket kerest fel folytatódásgosan, míg Tóth Imre megkereszte munkáját Szolnokodoboka megyében. Kérjük azon előfizetőinket, akik az említett megyékben laknak és hátrétekosak, hogy szíveskedjenek megbízottainknak kifizetni a hátrétekos összegeket. Azért közöljük előre, hogy megbízottaink mely vidéket keresik fel, hogy a hátrétekosoknak idejüket legyen arra, hogy a pénzösszegeket és megbízottunk ottléte alkalomával átadhassák fennálló tartozásait. Miután az év első felé már eltelt, senki sem mondhatja azt, hogy miért kérjük ilyen hamar a f. évi díjat, mert ismeretes mindenki előtt, hogy milyen nagy nehézségekbe kerül a lap előállítás, különösen most, am-

kor mindennek az ára emelkedik és mi csak a legméréskeletbben emeltük a díjat, holott a árkültségek jóval nagyobb, mint amennyivel mi többet kérünk előfizetési díjban.

Előfizetőink közül utóbbi időben többen jelentettek be lakás változást, illetve más helyiségbe való elővonzásukat. Ezek közül számosan nem jelezték, hogy mielőtt új lakhelyükre költöztek volna, hol laknak. Már pedig ezt feltétlenül szükséges tudnunk, annál inkább, mert hasonló nevű előfizetők sok van és ha nem iszlék a régi lakóhelyet, megtörténhetik, hogy egy másik előfizető címét javítjuk ki, akinek a neve egyesik a címjavítást kérvéssel.

Postautóalányon is küldünk felszólítást és kérjük azokat akikhez ilyen érteket, hogy a feltüntetett összeggel küldjék be.

B. V.-né és B. M. növénygyűjtési ügyben írjanak a következő címbe: Dr. Gidófalvy István, Doboka, Kolozs M. Hivatkozának lapunkra és küldjenek válaszbellyegyet.

Özv. A. L.-né Györgyközpályi: Előfizetésében 1941 dec. 31-ig.

Iff. G. A. Kónos: Nyugta tévesen van kiállítva: előfizetése 1940-re szól. A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: **O. Lőr. Karcfalva 620, A. P. Havad 620, B. M. Jobbágyfalva 620, K. Gy. Jobbágytelke 620, K. F. Komlód 6. id. M. Gy.-né Varsola 520, K. M. P. Jobbágytelke 620, S. B. Kásonaltiz 620, P. V. Lápocbánya 450, P. I. Piskolt 3, N. I. J.-é Lázárfalva 620, B. I. Gyergyószentmiklós 3, L. A. Feldoboly 3, K. L.-né Gyergyószentmiklós 620, B. A. Gyergyósomafalva 520, id. Cs. I. Gelence 520, Z. P. Nagyvárad 620, K. I. Szárhegy 570, ifj. M. I. Kisfűlpös 1120, K. A. D. Tusanád 620, K. J. Kendő 310, K. J. Kövesgyőháza 620, H. P. Székelyvája 6 Pengő.**

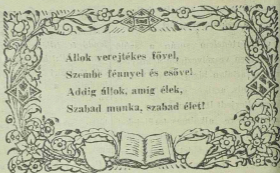
ÍRÓGÉPEK

Mindenféle gyártmányú Standard, Portable és ártípusú-írógépek beszerzés-érték leg-olcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett. Speciális javító-műhely író-, számoló-, sok-sorosírógépek részére.

Körmendy Mihály
KOLOSZVÁR, DEÁK FERENC-UTCA 24.
Telefon: 25-83

Szerkesztésért fel: PAP JÁNOSY BELA DR.
Feltetés kiadó: TÓTH KÁLMÁN.

T. EGYETEMI KÖNYVTÁR
KOLOZSVAR
Szent György tér

Allok verejtékes fövel,
Szembé fényvel és esővel
Addig álllok, amíg élek,
Szabad munka, szabad élet!

Tanuld meg!

Távoítsuk el a rothadó gyümölcsöket!

A gyümölcsök, egyik legfontosabb munkája, amelyre kevés gondot szoktak fordítani, a romlott gyümölcs eltávolítása. Vigyázzunk arra, hogy a rothadó gyümölcsöt az érés kezdetétől szedjük le, illetve távolítsuk el és lehetőleg étetésnél semmisítsük meg. Ezáltal nagyon sok betegség terjedésének vetünk gátat. Ez az eljárás nemcsak a folyó évre érzékeny jóítékony butáidat, hanem a jövő évben is azt eredményezi, hogy bizonyos fertőző csúrok terjedésének elétel veszünk.

Mit kell tudni a kenyérsütéshez alkalmazott burgonyáról?

A kenyér készítéséhez ma mindenütt burgonyát vagy burgonyakészítményeket (burgonyapelyhet, feltárt burgonyalisztet, burgonyakeményítő lisztet stb.) is felhasználunk. Használat előtt a burgonyát meg kell mosni, gőzölni, hőmérőn, péppé gyúrni és a burgonyapépet azután a tészta-beledagasztani. Rendszerint 10–15 százalék burgonyapépet kevernek a kenyérliszttel. Burgonyapép helyett ma már sokszor gyárilag készült burgonyapelyhet vagy feltárt, elcincizett burgonyalisztet (azaz megőrölt burgonyapelyhet) gyúrnak a kenyérliszttel. A jó búzakiszt 25–30 százalék ilyen burgonyakészítményt is még elbur. A kenyér nyereségény 5–10 százalék burgonyapelyhet vagy burgonyaliszt felhasználásakor 6–10 százalékkal emelkedik, 20 százalék felhasználás esetén pedig mintegy 15 százalékkal.

A burgonyával készült kenyér természetesen olcsóbb, mint a tiszta búzakenyér, hisz jobban barmult, amellet is nehezebben szárad és nehezebben száradó, miért is hosszabb ideig marad friss.

Fontos tudniunk a zöldség aszalásáról.

A zöldségfélék létre való eltevésének egyik igen jó módja az aszalás útján való eltevés. Ez természetesen csak akkor fizetődik ki, hogy ha az aszalás tökéletesen történik. Előfeltétel, hogy az aszaláshoz jó zöldség álljon rendelkezésre.

S zöldségféléket az aszalást követendő módja szerint két csoportra kell osztani.

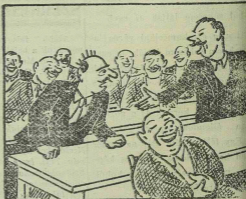
Az 1. csoport: szemelt zöldborsó, hüvelyes bab, karfiol, karalábé, sárgarépa, zeller és fejeskáposzta. Ezek előfőzést kívánnak. II. csoport: vöröskáposzta, petrezselyem, spenót, sóska és gomba, ezek nem kívánnak előfőzést. Az előfőzést a zöldségmunkéket eredeti színükben tartósnak. Tudnunk kell azt is, hogy csak kifogástalan, zsenge zöldségféléket szabad szárítani. Tehát öreg borsó, szállká-birocnyó bab, karalábé szárítása nem alkalmas, mert a szá-

ritvány minősége érdekében lesz. Legfontosabb a zöldség szárításnál az, hogy minél gyorsabban elpárologtassuk a zöldségben levő viztartalmat. Ez csak abban az esetben lehetséges, ha az aszalónak megfelelő páraelvezető berendezése van. Tehát nagyon fontos az aszaló felő szellőző kör-tőjének nyitvatartása.

Irtuk a gyomot!

A meleg és esős időjárás következtében a gyomok rendkívül gyorsan nőnek. Sokszor közölköznek kapunkban, hogy nagy gondot kell fordítani a gyomirtásra. Ezt a tanácsunkat megismételjük azért, mert a paradicsom, paprika, uborka, burgonya és más kerti növények most olyan állapotba jutottak, hogy gyommentesítésükre különös gondot kell fordítani. Rövidesen termést érlelnek s ez csak úgy e-jó és szép, ha a kert teljesen gyommentes. A gyommentes kertben a növényi és állati kártevők sem tudnak pusztítani.

A farkára akad!

A megyei közgyűlésen eős vita támad: két felszólaló között.

Az első szónok beszéde után a második, aki természetesen kétségbevonata az előtte felszólaló szakértelmét, a vetkezőkben replikázott:

— Tisztelt előttem szónok felszólalására csak annyifelelek, hogy fogadatlan prókátornak ...és a többi.

Az első szónok erre vörös arccal ugrott fel:

— Tisztelt előttem szónok válaszára csak annyifelelek, hogy az általa idézett közmondás másik vége a kára akadt.